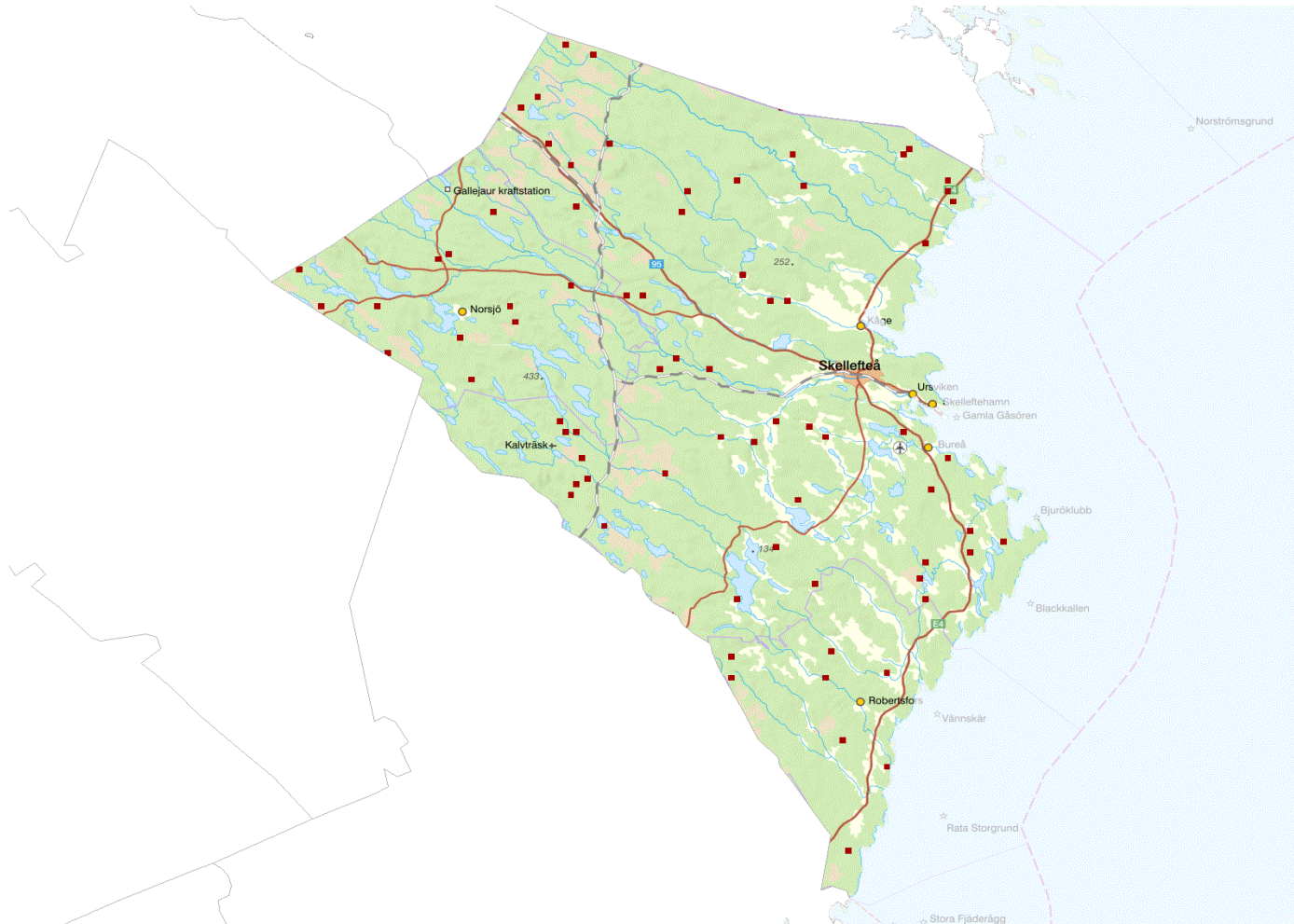

Älgbetesinventering 2019

ÄFO: Nordöstra
Län: Västerbottens län

Kartan visar områdets avgränsning samt det stickprov av kilometerrutor där inventering i ungskog har skett. Via detta stickprov görs en statistisk skattning av bland annat hur många ungträd som finns i hela området och hur stor andel av dessa som har viltskador. Trots namnet skiljer inte Äbin på skador som orsakats av andra vilda hjorddjur än älg. Resultaten avser förvaltningsområdet som helhet, lokala variationer förekommer inom området.

Foto Kenneth Johansson

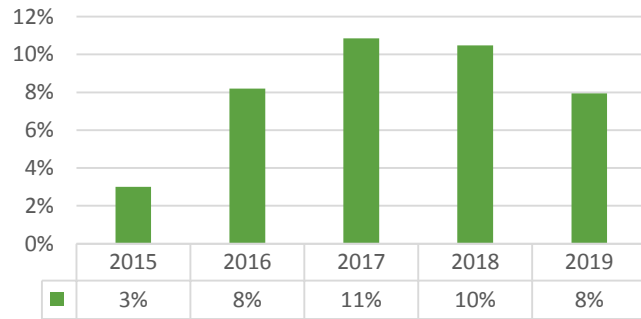
Skogsstyrelsen ansvarar för metodfrågor, resultatberäkningar, slutsatser och rapportering. Insamling av fältdata sker via entreprenörer och koordineras av Skogforsk. Inventeringen finansieras av skogsbruket.

Sammanfattning -faktaunderlag till älgförvaltningsplaner och älgskötselplaner

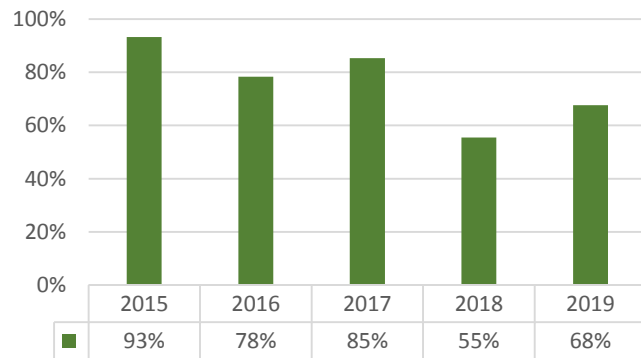
Skog
till nytta
för alla

Tallstammar

Årsskadad tall^{1,2} – andel viltskadade tallstammar det senaste året

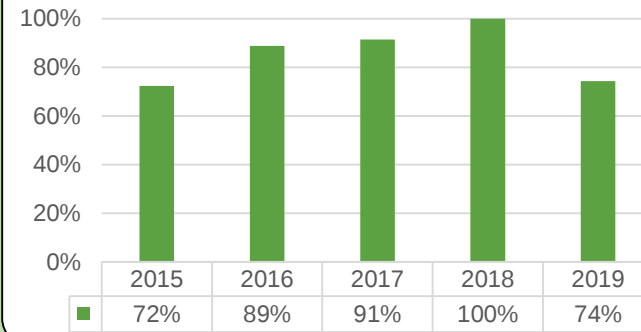

Andel tallstammar³ utan viltskador

Ståndortsanpassning⁴

Andel ungskog på mager mark som är föryngrad med tall

¹ Alla tallstammar över en viss lägsta höjd har räknats och viltskador som uppkommit det senaste året har registrerats.

² I tidigare rapporter redovisas endast skador som uppkommit under vintern. Värden i tidigare rapporter kan därför skilja sig från dessa.

³ Alla tallstammar utan vare sig årsskada eller viltskador som uppkommit tidigare år.

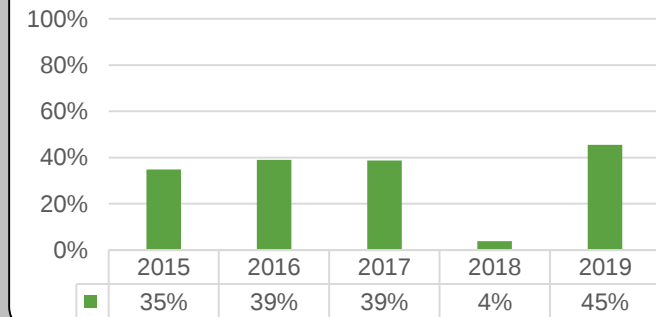
⁴ Lämpligt trädslag utifrån markens egenskaper

⁵ Högsta individen av rönn/asp/sälk och ek.

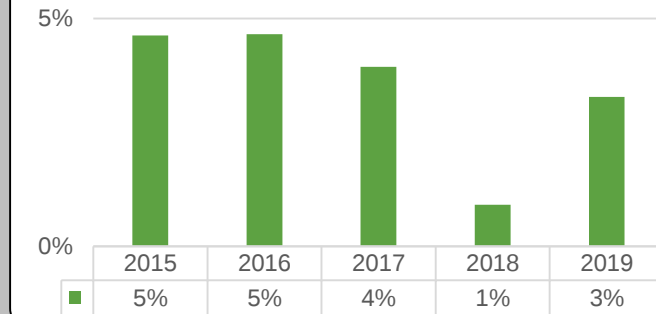
⁶ Högsta individen av rönn/asp/sälk eller ek är högre än medelhöjden av de två högsta barrträden på provytan

RASE⁵

Andel ytor med förekomst av RASE

Andel ytor med gynnsam⁶ konkurrensstatus

FÖRDJUPAD RESULTATSREDOVISNING, 2019

FÖRDJUPAD RESULTATSREDOVISNING, 2019

Område och inventeringens omfattning

Län	Område	Utförare	Antal km-rutor som utgör stickprovet i området	Antal inventerade ungskogar	Antal inventerade provytor
Västerbottens län	Nordöstra	Foran Sverige AB	74	83	396

Områdets areal fördelat på ägoslag

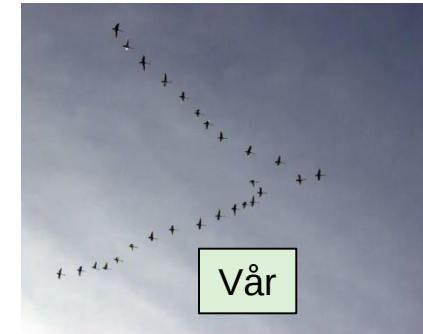
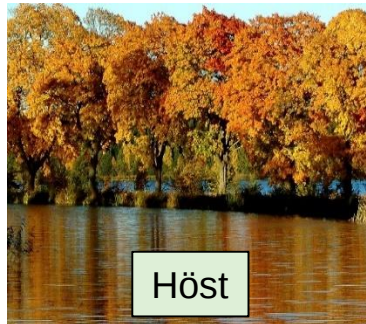
Medelbonitet Tallmarker ¹ (SI)	Areal, hektar	Vattenareal, hektar	Landareal, hektar	Ej skogsmark, hektar	Skogsmark, hektar
19	1 037 990	58 642	979 347	246 380	732 967

¹ Källa för ståndortsindex är Riksskogstaxeringen, Sveriges lantbruksuniversitet

Foto Michael Ekstrand

FÖRDJUPAD RESULTATSREDOVISNING, 2019

Sommarskador

Vinterskador

Årsskada¹

Äbin, fältinventering Resultat

¹Årsskada = En viltskada som tillkommit under perioden mellan föregående vegetationsperiods start fram till vinterns avslutning. Både vinterskada och sommarskada innefattas i årsskada. För de stammar som betats under sommaren och sedan återigen under vintern så kallat återbete hänförs endast i kategorin vinterskada

FÖRDJUPAD RESULTATSREDOVISNING, 2019

Årsskada, viltskadade stammar det senaste året

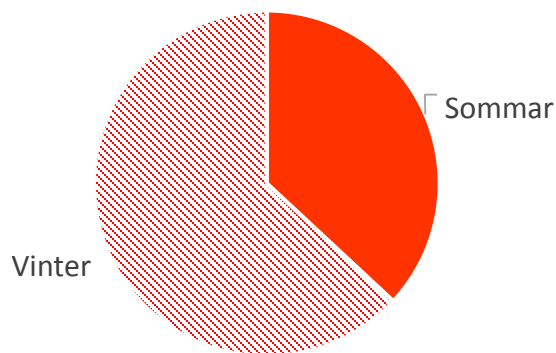
Trädslag	Andel, %	Medelfel, %
Tall	8 %	1,5 %
Gran	2,6 %	1,9 %

Gulmarkerade uppgifter är
viktigt underlag till
älgförvaltningsplaner och till
älgskötselplaner

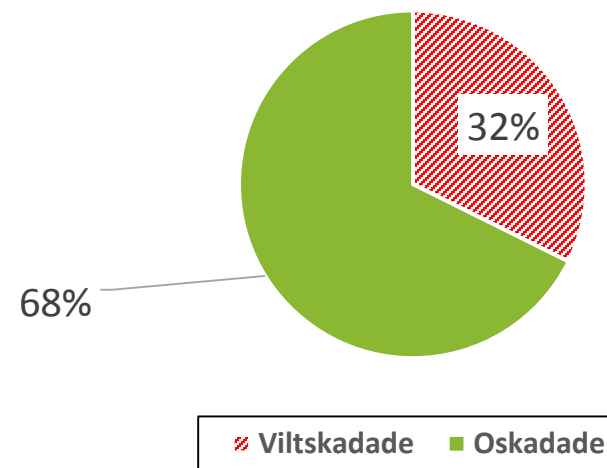
Tallstammar utan viltskador

68 % av tallstammarna i
äbinungskogarna är
oskadade

När inträffade viltskadan på tallstammarna

Andel oskadade och viltskadade tallstammar

FÖRDJUPAD RESULTATSREDOVISNING, 2019

Tallstammar med årsskada						
År	2015	2016	2017	2018	2019	Flerårs-medeltal ¹
Andel, %	3 %	8 %	11 %	10 %	8 %	10 %

Oskadade tallstammar						
År	2015	2016	2017	2018	2019	Flerårs-medeltal ¹
Andel, %	93 %	78 %	85 %	55 %	68 %	63 %

Granstammar med årsskada						
År	2015	2016	2017	2018	2019	Flerårs-medeltal ¹
Andel, %	0,6 %	0,3 %	0,2 %	0,7 %	2,6 %	1,1 %

¹ Flerårsmedeltal beräknas utifrån en sammanläggning av all grunddata för de tre senaste inventeringarna, flerårsmedeltalet kan därför skilja sig från medelvärdet av ovan angivna årsvisa värden.

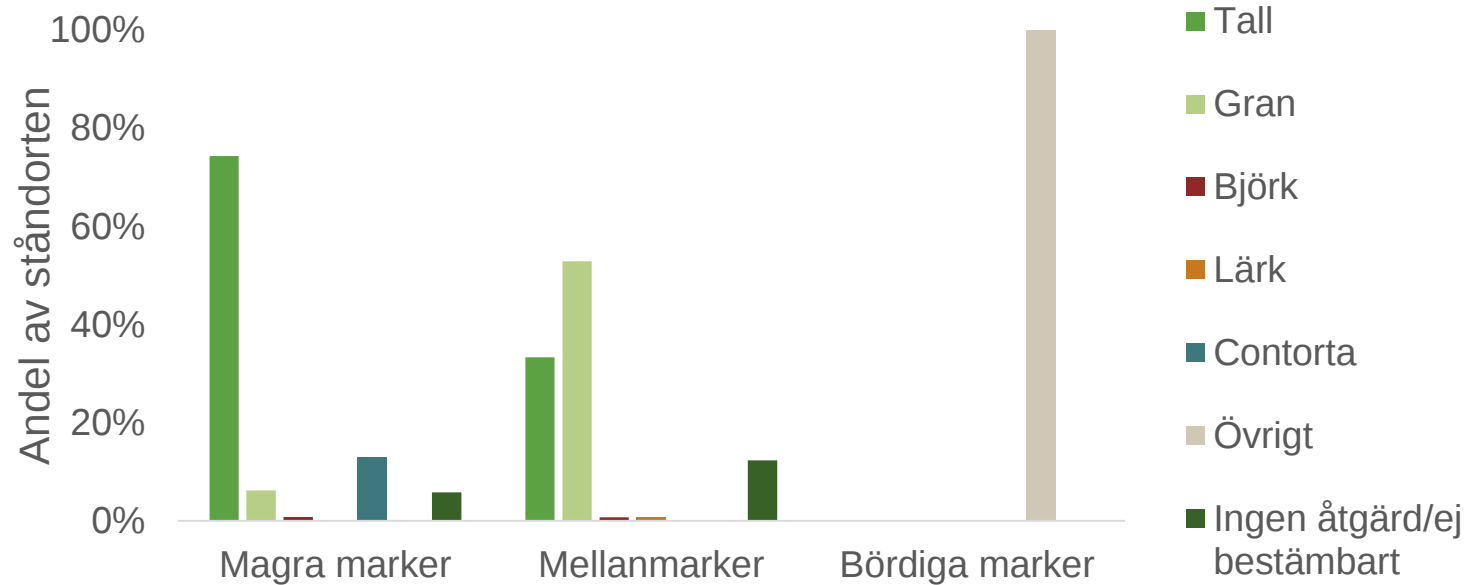
Skogsstyrelsens ställningstagande för viltskador:

Tall: För älgförvaltningsområdet gäller att högst **5%** av tallstammarna har årligen uppkomna skador orsakade av hjorddjur för att anses som en tolerabel skadenivå.

Oskadade tallstammar: För att möjliggöra att 7 av 10 tallstammar förblir oskadade när den inventerade ungskogen senare uppnår 5 meters höjd ska **minst 85%** av tallstammarna i de inventerade ungskogarna vara oskadade av hjorddjur.

Gran: För älgförvaltningsområdet gäller att högst 1% av granstammarna har årligen uppkomna skador orsakade av hjorddjur för att anses som en tolerabel skadenivå.

FÖRDJUPAD RESULTATSREDOVISNING, 2019

Skogsstyrelsens ställningstagande:

- Trädslag väljs utifrån ståndortsförhållanden
- Utpräglade tallmarker föryngras inte med gran
- På marker som passar både för tall och gran föryngras minst en fjärdedel med tall

Återbeskogning med tall

År	2015	2016	2017	2018	2019	Flerårs-medeltal ¹
Magra marker	72 %	89 %	91 %	100 %	74 %	89 %
Mellanmarker	61 %	67 %	71 %	89 %	33 %	64 %

¹ Flerårsmedeltalet beräknas på de tre senaste inventeringarna.

Andel av Äbinungskog

65 %

Ståndorter för tall. Andra trädslag bör endast utgöra ett ringa inslag.

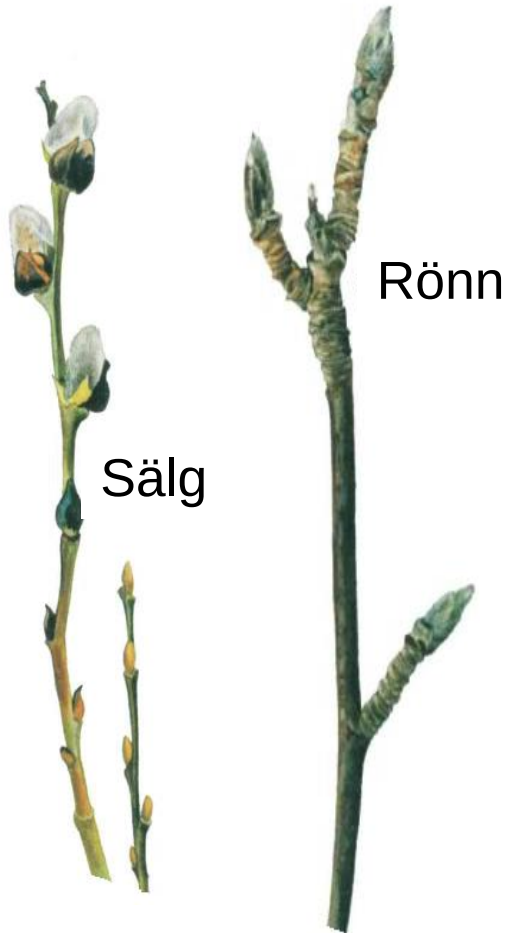
35 %

Ståndorter lämpliga för gran, tall och löv. I barrdominerade områden bör tall utgöra ett betydande inslag.

0 %

Ståndorter som lämpar sig bäst för gran och löv (ädellov i delar av landet).

FÖRDJUPAD RESULTATSREDOVISNING, 2019

Konkurrensstatus för rönn, asp, sälg och ek = RASE ¹						
	Andel av inventerade provytor, %					
År	2015	2016	2017	2018	2019	Flerårs-medeltal ³
RASE, andel provytor med förekomst	35 %	39 %	39 %	4 %	45 %	29 %
Gynnsam konkurrensstatus ²	5 %	5 %	4 %	1 %	3 %	3 %
Gynnsam konkurrensstatus för RASE av de provytorna där RASE förekommer	13 %	12 %	10 %	24 %	7 %	9 %

¹endast RASE-stammar högre än 3 decimeter har registrerats

²högsta individen av rönn/asp/sälg eller ek är högre än medelhöjden av de två högsta barrträden på provytan

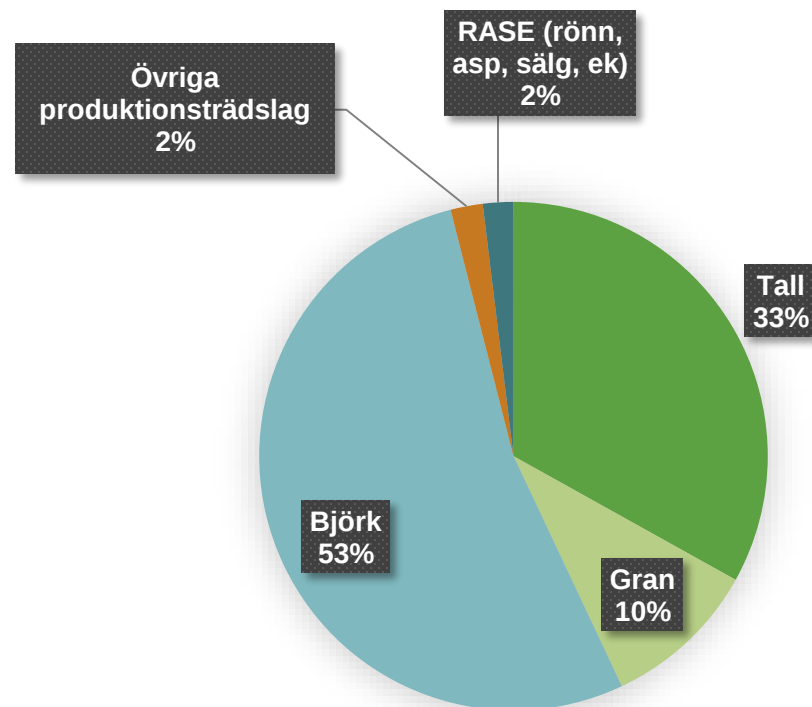
³Flerårsmedeltalet beräknas på de tre senaste inventeringarna.

FÖRDJUPAD RESULTATSREDOVISNING, 2019

Ungskogens träslagssammansättning

Trädslag	Stammar per ha ¹
Tall	1 696
Gran	508
Björk	2 718
Övriga produktionsträdslag	105
RASE (rönn, asp, sälg, ek)	99
Totalt	5 127

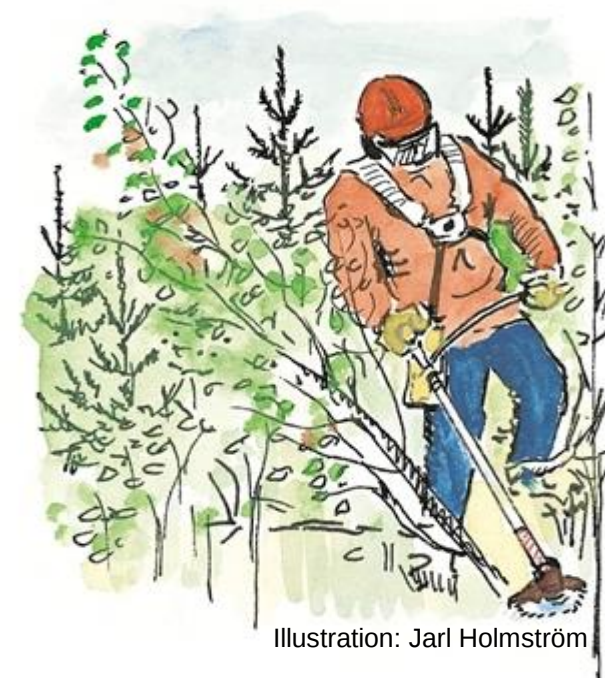
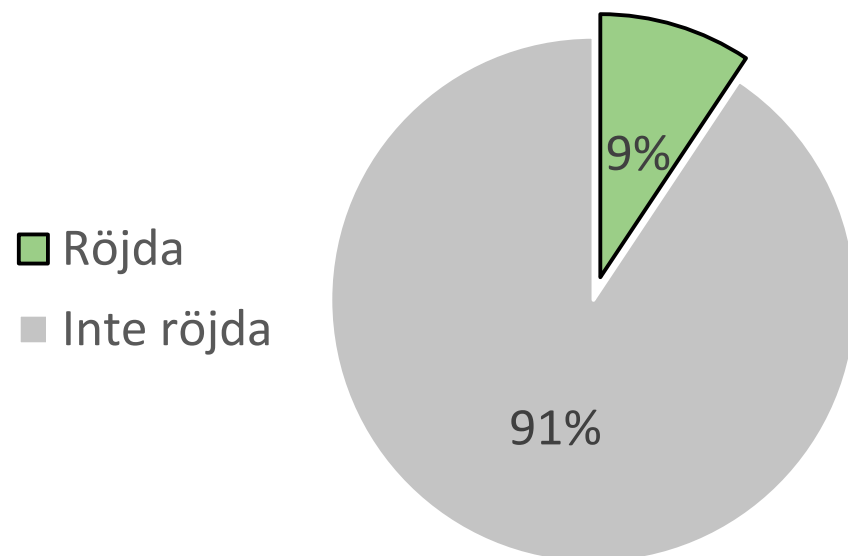

¹ Flerårsmedeltal beräknat på de tre senaste inventeringarna.

FÖRDJUPAD RESULTATSREDOVISNING, 2019

Röjning

Beståndsmedelhöjd, dm	Antal inventerade provytor, st.	Andelen provytor som röjts, %
19	396	9 %

SKOGSSTYRELSENS SLUTSATSER

Skogsstyrelsens slutsatser gällande skador på tall för Nordöstra, Västerbottens län

* Baserat på flerårsmedelvärden (bild 7)

- Andel årsskadade tallar är i intervallet 5-10 % vilket innebär en allvarlig skadenivå och åtgärder behöver vidtas för att minska skadenivån.
- Andelen oskadade tallar är i intervallet 50-70 % vilket innebär en svår skadenivå. Viltskador har ackumulerats under flera år och kraftfulla åtgärder behöver vidtas för att framgent möjliggöra att 7 av 10 tallstammar är oskadda när framtida ungskogar uppnår 5 meter höjd.

Skogsstyrelsens slutsatser gällande ståndortsanpassning för Nordöstra, Västerbottens län

* Baserat på flerårsmedelvärden (bild 8)

- På svaga marker är ståndortsanpassningen godtagbar.
- Mer än en fjärdedel av den mark som är lämplig för både tall och gran har återbeskogats med tall, vilket innebär en godtagbar ståndortsanpassning

Läs mer om viltbetesinventeringar och foderprognoser på
www.skogsstyrelsen.se/abin
www.skogsstyrelsen.se/foderprognoser
www.skogsstyrelsen.se/skogsskador/viltskador

Foto Åke Sjöström